

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 21C/52/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717211619
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Pagáč
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5717211619.4

Rozhodnutie

Sudca Okresného súdu Martin JUDr. Dušan Pagáč v právnej veci žalobcu: 1/ Moderné odbory Volkswagen, so sídlom J. Jonáša 1, 843 02 Bratislava, IČO: 50 524 801, žalobcu v rade 2/ F. G.Ý., T.. XX.XX.XXXX, H. S. T. D. XXXX, XXX XX H., žalobkyne v rade 3/ N. N., T.. XX.XX.XXXX, H. D. X, XXX XX H., všetci právne zastúpení: Okenica Šula & Co. s.r.o., IČO: 36 866 512 so sídlom Zámocká 30, 811 01 Bratislava proti žalovanému: H. X., T.. XX.XX.XXXX, H. O.. R. XXXX/X, XXX XX I., právne zastúpený: Advokátska kancelária RASLEGAL, s.r.o., IČO: 36 855 561 so sídlom Mostová 2, Carlton Savoy Building, 811 02 Bratislava, v konaní o ochranu proti neoprávnenému zásahu do dobrej povesti právnickej osoby a ochranu osobnosti takto

rozhodol:

I. Žaloba žalobcov zo dňa 12.10.2017, ktorou sa domáhali ochrany proti neoprávnenému zásahu do dobrej povesti právnickej osoby a ochranu osobnosti, sa v celom rozsahu zamietá.

II. Žalovaný má právo voči žalobcom na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou, ktorá bola doručená dňa 18.10.2017, sa žalobca v rade 1/ domáhal ochrany pred neoprávneným zásahom do svojej dobrej povesti, pretože jeho povest' bola spochybnená článkom pod názvom „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“, ktorého autorom bol žalovaný a ktorý bol zverejnený prostredníctvom internetu. Podľa žalobcu v rade 1/ žalovaný predstavil Moderné odbory ako odborovú organizáciu, ktorá vzhľadom na personálnu a obsahovú náplň je v skutočnosti len pôvodnou starou organizáciou a ako organizáciu, ktorej skutočné dôvody existencie spočívajú v tom, aby narušila dôveru zamestnancov v odbory. Podľa žalobcu v rade 1/ tento článok obsahoval aj informáciu, že k vzniku žalobcu v rade 1/ malo dôjsť v dôsledku motivácie vyplývajúcej z pomsty, nenaplneného ega, peňazí, či vyššieho záujmu, ale nie za účelom ochrany záujmov jeho členov.

Žalobca v rade 2/ F. G. a žalovaná v rade 3/N. N. tvrdili, že článok, ktorého autorom bol žalovaný, zasiahol do ich práva na ochranu osobnosti, pretože obsahuje nepravdivé údaje a podľa nich sa jedná o neprípustnú kritiku. Podľa žalobcov žalovaný bez akýchkoľvek vecných podkladov špekuluje o „skutočnej motivácii osôb vystupujúcich v mene žalobcu v rade 1/, keď ako možnosti motivácie uvádza spoločensky negatívne vnímané motívy ako osobná pomsta, nenaplnené ego, či dokonca naznačuje, že za založením žalobcu v rade 1/ stál majetkový prospech. Žalovaný v článku predstavuje žalobcu v rade 1/ ako odborovú organizáciu, ktorá vzhľadom na personálnu a obsahovú náplň, je v skutočnosti len pôvodnou, starou organizáciou, ktorej skutočné dôvody existencie spočívajú v tom, aby narušila dôveru zamestnancov v odbory, aby si mnohí zamestnanci povedali, že na odbory „úplne kašľú“.

Z týchto dôvodov žalobcovia žiadali, aby súd vydal rozsudok v nasledovnom znení:

Uverejnením článku „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7. 9. 2017, ktorého autorom je žalovaný, došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti žalobcu v 1. rade.

Uverejnením článku „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7. 9. 2017, ktorého autorom je žalovaný, došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu v 2. rade.

Uverejnením článku „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7. 9. 2017, ktorého autorom je žalovaný, došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu v 3. rade.

Žalovaný je povinný do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku odstrániť z webovej lokality R.:/..H..G..G. článok „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7. 9. 2017.

Žalovaný je povinný do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zabezpečiť na vlastné náklady odstránenie odkazu na článok „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7. 9. 2017, uverejneného na webovej lokalite R.:/..H..G..G. , F. P. W. R.:/..Q..X..G..

Žalovaný je povinný zdržať sa šírenia článku „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ zo dňa 7. 9. 2017, uverejneného na webovej lokalite R.:/..H..G..G.. Žalovaný je povinný do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku doručiť žalobcovi v 1. rade list s vlastnoručným podpisom napísaný písmom Times New Roman s veľkosťou písma 12 s nasledovným obsahom:

„Ja, Branislav Chmúrny, vyjadrujem ľútosť nad tým, že som o odborovej organizácii Moderné odbory VW na svojom blogu umiestnenom na webovej lokalite R.:/..H..G..G. dňa 7. 9. 2017 uverejnil článok pod názvom „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“, v ktorom som o odborovej organizácii Moderné odbory VW uviedol, že sa jedná o starý produkt v novom obale, so starým obsahom, so starými ľuďmi, starými spôsobmi a starými klamstvami, ktorý už raz zlyhal a z ktorého vyplýva, že odborová organizácia bola vytvorená pre osobnú pomstu, nenaplnené ego, peniaze, alebo iný vyšší záujem a nie za účelom ochrany záujmov jej členov. Za vyššie uvedené výroky o odborovej organizácii Moderné odbory VW sa týmto ospravedlňujem“.

Žalovaný je povinný do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku doručiť žalobcovi v 2. rade list s vlastnoručným podpisom, napísaný písmom Times New Roman s veľkosťou písma 12 s nasledovným obsahom: „Vážený pán G., N., H. X., vyjadrujem ľútosť nad tým, že som o Vašej osobe na svojom blogu umiestnenom na webovej lokalite R.:/..H..G..G. dňa 7. 9. 2017 uverejnil článok pod názvom „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“, v ktorom som o Vás uviedol, že ste sa podieľali na pokuse o vytunelovanie základnej organizácie OZ KOVO VW SK, a.s., že Vaša činnosť v novej odborovej organizácii je len pokračovaním v starých spôsoboch, v starých klamstvách a že vytvorenie novej odborovej organizácie je len obalenie starého produktu do nového obalu. Súčasne s tým vyslovujem ľútosť nad tým, že som v uvedenom článku naznačoval, že za Vašou snahou o vytvorenie novej odborovej organizácie je osobná pomsta, nenaplnené ego, peniaze, prípadne vyšší záujem niekoho iného, nie však Váš záujem hájiť práva odborovej členskej základne. „Za vyššie uvedené výroky o Vašej osobe sa Vám týmto ospravedlňujem“.

Žalovaný je povinný do siedmich dní od právoplatnosti tohto rozsudku doručiť žalobcovi v 3. rade list s vlastnoručným podpisom napísaný písmom Times Nex Roman s veľkosťou písma 12 s nasledovným obsahom: „Vážená pani N., N., H. X., vyjadrujem ľútosť nad tým, že som o Vašej osobe na svojom blogu umiestnenom na webovej lokalite R.:/..H..G..G. dňa 7. 9. 2017 uverejnil článok pod názvom „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“, v ktorom som o Vás uviedol, že ste sa podieľali na pokuse o vytunelovanie základnej organizácie OZ KOVO VW SK, a.s., že Vaša činnosť v novej odborovej organizácii je len pokračovaním v starých spôsoboch, v starých klamstvách a že vytvorenie novej odborovej organizácie je len obalenie starého produktu do nového obalu. Súčasne s tým vyslovujem ľútosť nad tým, že som v uvedenom článku naznačoval, že za Vašou snahou o vytvorenie novej odborovej organizácie je osobná pomsta, nenaplnené ego, peniaze, prípadne vyšší záujem niekoho iného, nie však Váš záujem hájiť práva odborovej členskej základne“. Za vyššie uvedené výroky o Vašej osobe sa Vám týmto ospravedlňujem.“

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade primerané zadostučinenie 1 € a náhradu trov konania žalobcu v 1. rade, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 2. rade primerané zadostučinenie 1 € a náhradu trov konania žalobcu v 2. rade, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 3. rade primerané

zadosťučinenie 1 € a náhradu trov konania žalobcu v 3. rade, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 26.02.2018, v ktorom uviedol, že nárok uplatnený žalobcami v celom rozsahu neuznáva a so skutkovými tvrdeniami žalobcov tak, ako ich žalobcovia uviedli v žalobe, nesúhlasí. Popiera ich a považuje ich za tendenčné a nesprávne. Podľa žalovaného do práva na ochranu pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti právnickej osoby podľa § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka možno zasiahnuť jednak skutkovými tvrdeniami, ako aj neprimeranými hodnotiacimi úsudkami. Ide spravidla o nepravdivé skutkové tvrdenia a o také hodnotiace úsudky, ktorým chýba akýkoľvek skutkový základ, pričom v oboch prípadoch musí ísť o tvrdenie majúce difamačný charakter. To znamená, že tvrdenie musí byť objektívne spôsobilé, zasiahnuť do dobrej povesti právnickej osoby. Žalovaný uviedol, že je dlhoročný zamestnanec spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s. a dlhoročným členom základnej organizácie odborového zväzu KOVO Volkswagen. V súčasnosti je predsedom tejto odborovej organizácie. Z týchto dôvodov jeho hodnotiace úsudky vychádzajú z podrobného poznania reálu v spoločnosti Volkswagen, a.s. a pôsobenia žalobcu v rade 2/ a žalobkyne v rade 3/ ako čelných predstaviteľov organizácie. Na základe takéhoto poznania v článku formuloval svoje úvahy a hodnotiace úsudky bez konkretizácie na činnosť žalobcov v rade 2/ a žalobkyne v rade 3/. Takéto subjektívne hodnotenie založené na osobnom vnímaní situácie nemôže byť objektívne spôsobilé zasiahnuť do dobrej povesti žalobcu v rade 1/, ani do osobnostných práv žalobcov v rade 2/ a 3/. O to viac, že nesmerujú priamo na žiadneho zo žalobcov, ktorých s mojimi úvahami v článku nijako nespájam. Uviedol, že v takom prípade by sa v dôsledku jeho úvah musel cítiť ako poškodený ktorýkoľvek pôvodný (starý) člen odborového zväzu Základnej organizácie odborového zväzu KOVO a nie je mu jasné, prečo sa žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/ cítia jeho úvahami dotknutí, pokiaľ sa na žiadnom nekalom konaní nepodieľali a pokiaľ nie sú v článku v súvislosti s údajmi a vyslovenými úsudkami spájaní. Podľa neho je potrebné rozlišovať, či informácia, ktorú v článku poskytol, je skutkovým tvrdením, alebo hodnotiacim úsudkom, pričom je daná vysoká miera ochrany hodnotiacim úsudkom, najmä ak vychádzajú z určitého skutkového základu. Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti a to na základe vlastných kritérií. Podľa žalovaného jeho hodnotiace úsudky, uvedené vo zverejnenom článku, vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového základu. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu, jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach chránených ustanovením § 11 a nasledovných Občianskeho zákonníka. Podľa žalovaného, ktorý sa odvoláva aj na odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/706/2014, predmetom ochrany cti podľa uvedeného ustanovenia nemôžu byť menej závažné, verbálne, alebo iné urážky; pritom ďalšou nevyhnutnou podmienkou tejto ochrany je, aby bol zásah do práva na ochranu osobnosti objektívne spôsobilý privodiť takúto ujmu osobnosti občana.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/ sú ako odboroví funkcionári osoby verejného záujmu a dobrovoľne vstúpili do verejného života a preto musia počítat' so zvýšeným záujmom verejnosti o ich činy a prejavy. Podľa žalovaného žiadna časť sporného článku nebola spôsobilá zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu v rade 2/ a žalobkyne v rade 3/, ani jeho hodnotiace úsudky, či kritické stanoviska nemožno považovať za neprimerané. Žalovaný sa bránil aj poukázaním na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/212/2017, z odôvodnenia ktorého citoval: „sloboda prejavu sa totiž vzťahuje nielen na informácie, alebo myšlienky priaznivo prijímané, či považované za neškodné, alebo za bezvýznamné, ale aj tie, ktoré zraňujú, šokujú, alebo znepokojujú a aj nadnesené a zveličené názory a že fyzické a právnické osoby majú v rámci slobody prejavu právo verejne vyslovovať svoje názory. Podľa žalovaného je potrebné v niektorých prípadoch uprednostniť slobodu prejavu, aj keď daný prejav môže vykazovať určité nedostatky z hľadiska klasickej zákonnej ochrany osobnosti.“

Toto svoje vyjadrenie k žalobe žalovaný doplnil aj ďalším vyjadrením zo dňa 16.08.2018. Žalovaný poukázal na to, že príčinou rozpadu „starých odborov“ a vzniku žalobcu v rade 1/ boli vzájomné mocenské boje odborárov, neschopnosť sa dohodnúť na spoločnom postupe a jednotnej predstave smerovania. Pod rozpadom treba v kontexte tohto doplneného vyjadrenia chápať odčlenenie časti členskej základne Základnej organizácie odborového zväzu KOVO Volkswagen ako dovtedy jedinej odborovej organizácie pôsobiacej v spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s. a ich vstup do novovytvorenej odborovej organizácie žalobcu v rade 1/. Základná organizácia odborového zväzu KOVO Volkswagen aj naďalej pôsobí ako odborová organizácia zamestnávateľa, to je spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s.

V tejto súvislosti žalobca upozornil aj na obsah článku, ktorý mal názov „O čo ide v boji o ovládnutie odborov vo Volkswagene“ zo dňa 12.10.2016. Autor článku okrem iného uvádza: „Konflikt komplikuje život aj samotnej automobilke. Tá sa totiž dostala do situácie, keď prakticky nemá v závode funkčné odbory. To komplikuje viaceré procesy, pri ktorých je potrebná spolupráca s ich predstaviteľmi, napríklad rokovanie o novej kolektívnej zmluve by tak na seba mala prevziať centrála odborového zväzu KOVO.“

Podľa žalovaného rozpadom „starých odborov“ a vznikom žalobcu v rade 1/ sa oslabila vyjednávacía pozícia odborov vo vzťahu k spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s. a táto skutočnosť je logickým základom pre jeho osobné zhodnotenie tejto celej situácie.

V tejto súvislosti žalovaný poukázal aj na obsah článku, ktorého autorom bol žalobca v rade 2/ a bol zverejnený na oficiálnej webovej stránke žalobcu v rade 1/ (R.:/.G.). Autor článku udáva: „po devätnástich rokoch fungovania odborov klesá ich členská základňa, prebieha plazivá likvidácia základného princípu odborárskej práce. Nezodpovedanými sú „stratené“ financie a chátrajúci odborársky majetok. Tradičné odbory sa rozpadajú. Toto je obraz dnešných odborov, toto sú fakty. Je načase začať hovoriť o veciach na rovinu. Práve kvôli dlhoročnej devalvácii odborov, postupnej likvidácii základných princípov odborárskej práce a to pomoci konkrétnym zamestnancom na pracovisku, nie je pomoci sebe cez funkcie, vstúpili minulý rok na odborársku pôdu moderné odbory VW. Naša mladé odbory tvorí viac ako 8 500 ľudí, zatiaľ čo KOVO má u nás vo fabrike 130 členov.“

Žalovaný uviedol, že z týchto článkov, ale aj z ďalších uverejnených článkov vychádzal pri formulácii svojho sporného článku, ktorý mal zasiahnuť do osobnostných práv žalobcov. Podľa žalovaného postoj žalobcu v rade 2/ ako autora jedného z dvoch citovaných článkov umelo vyvolal nespokojnosť s fungovaním „starých odborov“ a teda ich zlyhaním v oblasti odborárskej práce. Žalovaný uviedol, že o tieto vyjadrenia žalobcu v rade 2/ sa pri písaní svojho sporného článku opieral a písal o zlyhaní „starých odborov“. Z týchto dôvodov sa žalovaný vyjadril tak, že nechápe, prečo sa žalobca v rade 2/ a ostatní žalobcovia cítia dotknutí na svojich právach, keď základom úvahy žalovaného v spornom článku boli práve vyjadrenia samotného žalobcu v rade 2/ zverejnené na oficiálnej webovej stránke žalobcu v rade 1/. Podľa žalovaného ním použitý výraz v spornom článku o zlyhaní starých odborov preukazuje aj skutočnosť, že z pôvodne pôsobiacej organizácie odborov odborového zväzu KOVO sa časť členskej základne odčlenila do novovytvorenej odborovej organizácie žalobcu v rade 1/. Žalovaný sa vyjadril, že z tohto dôvodu má zato, že takýto jeho hodnotiaci úsudok nemohol byť spôsobilý zasiahnuť do práv na ochranu osobnosti žalobcu v rade 2/, pretože sa len pridržiaval vyjadrenia samotného žalobcu v rade 2/ o zlyhaní starých odborov.

Žalovaný poukázal aj na to, že moderné odbory neoprávnene zadržovali originál dokumentácia vrátane účtovníctva a odhlášok členov Základnej organizácie odborového zväzu KOVO. Na základe rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV pod sp. zn. 10C/169/2016 po vydaní neodkladného opatrenia žalobca v rade 1/ túto dokumentáciu musel uložiť do úschovy súdu. Žalovaný uviedol, že na základe zadržovania dokumentácie, vrátane účtovníctva a odhlášok, nadobudol pocit, že žalobca v rade 1/ za aktívnej účasti žalobcov v rade 2/ a 3/ sa pokúsil zatajiť informácie, ktoré by zo zadržavanej dokumentácie Základnej organizácie odborového zväzu KOVO mohli vyplývať. V tejto súvislosti žalovaný poukázal aj na článok zverejnený na stránke P.H..C..G. pod názvom „Prečo predseda odborovej organizácie Volkswagen F. G. protizákonne zadržáva dokumentáciu?“ zo dňa 04.02.2017. Žalovaný cituje aj obsah tohto článku. Podľa autora citovaného článku zadržovanie dokumentácie vrhá vážny tieň podozrenia a natíska sa priveľa otázok, prečo tak pán G. spravil. Po Bratislavskej fabrike začalo kolovať viaceré reči, či to nebolo z dôvodu potreby získať čas na možné upravenie tejto dokumentácie, nakoľko viaceré dokumenty by mohli vážne naštrbiť pestovaný imidž pána Smolinského ako spravodlivého zástancu práv zamestnancov a vzorného hospodára. Žalovaný uviedol, že nevie uviesť žiaden logický argument v prospech žalobcu v rade 1/ pre jeho obštrukčné konanie pri odovzdávaní dokumentácie Základnej organizácie odborového zväzu KOVO.

Žalovaný ďalej uviedol, že sa objavilo viacej pochybností v súvislosti s nákupom Vianočných darčiekov v roku 2016 pre členov odborového zväzu vtedajšej Základnej organizácie odborového zväzu KOVO. V tejto súvislosti poukázal aj na článok zverejnený na stránke P..J..G. pod názvom „O čo ide v boji o ovládnutie odborov vo Volkswagene“ zo dňa 12.10.2016. Z obsahu uvedeného článku vyplýva, že sa objavil aj list, v ktorom sa mal jeden z členov odborovej organizácie sťažovať na tunelovanie a nehospodárne zaobchádzanie s finančnými prostriedkami odborovej organizácie. Žalovaný uviedol, že

aj tento článok a v ňom vyjadrené pochybnosti o hospodárení s majetkom odborovej organizácie, boli podkladom pre jeho hodnotiaci úsudok uvedený v spornom článku.

Žalovaný uviedol, že všetky popísané skutočnosti, o ktorých sa dozvedel z internetových stránok, sa stali skutkovým základom pre prípravu jeho sporného článku. V článku vyjadril len subjektívny názor na danú situáciu spoločnosti Volkswagen, a.s. v súvislosti s rozpadom „starých odborov“. Žalovaný vyjadril presvedčenie, že jeho hodnotiace úsudky uvedené vo zverejnenom spornom článku, vychádzajú z dostatočne zisteného skutkového základu a nemožno ich považovať za neprimerané a v zmysle právnej úpravy by sa jeho konanie nemalo posudzovať ako neoprávnený zásah do práv tretích osôb. Z týchto dôvodov žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

3. K doplnujúcemu vyjadreniu žalovaného sa žalobcovia vyjadrili a to podaním zo dňa 14.10.2018. Žalobcovia sa s obsahom vyjadrenia žalovaného nestotožnili a uviedli, že týmto podaním sa žalovaný len snaží dodatočne vysvetliť obsah svojich výrokov v záujme znížiť ich difamačný charakter. V tejto súvislosti žalujúca strana poukázala na skutočnosť, že posudzovať intenzitu neoprávneného zásahu jednotlivých výrokov je potrebné výlučne v kontexte informácií obsiahnutých v žalovanom spornom článku. V súvislosti s odpoveďou na otázku, či výroky žalovaného v spornom článku sú spôsobilé z hľadiska ich intenzity zasiahnuť do osobnostných práv žalobcov, žalobcovia citovali aj obsah odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cz/32/78, podľa ktorého na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť, alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Občianskoprávna ochrana osobnosti sa totiž poskytuje aj proti takým neoprávneným zásahom, ktoré sa dotýkajú reálnej integrity osobnosti fyzickej osoby už tým, že môžu čo i len znížiť jeho dôstojnosť, česť a vážnosť. Podľa rozhodovacej praxe záleží najmä na prostredí, v ktorom k zásahu došlo, na subjekte zásahu, na objekte zásahu, na jeho obsahu, na intenzite, ako aj na ostatných okolnostiach sprevádzajúcich zásah do osobnostných práv. Podľa žalobcov vzhľadom na okolnosti zásahu boli splnené všetky predpoklady pre záver o neoprávnenom zásahu do osobnostných práv žalobcov a preto žalobcovia na žalobe trvajú.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, vypočutím právnych zástupcov, listinami založenými v spise a zistil:

V spoločnosti Volkswagen Slovakia, a.s. pôsobia v súčasnosti dve odborové organizácie a to Základná organizácia odborového zväzu KOVO Volkswagen a Moderné odbory Volkswagen (žalobca v rade 1/). Moderné odbory Volkswagen vznikli odčlenením časti členskej základne Základnej organizácie KOVO Volkswagen a to v roku 2016. Členmi odborovej organizácie Moderné odbory Volkswagen je asi 8 500 ľudí a členmi druhej odborovej organizácie približne 130 ľudí. Nová odborová organizácia vznikla, pretože odborári sa nevedeli dohodnúť na spoločnom postupe a nemali rovnakú predstavu o činnosti a smerovaní. Žalobca v rade 2/ a žalovaná v rade 3/ boli funkcionármi (členmi) výboru základnej organizácie starej odborovej organizácie a sú funkcionármi aj v novovytvorenej odborovej organizácii. Žalobca v rade 2/ je jej predsedom a žalobkyňa v rade 3/ je podpredsedníčkou. Predsedom pôvodnej odborovej organizácie odborového zväzu KOVO Volkswagen je žalovaný. Žalobca v rade 2/ sa v súvislosti s prácou odborovej organizácie spoločnosti Volkswagen Slovakia vyjadril takto: „po devätnástich rokoch fungovania odborov klesá ich členská základňa, prebieha plazivá likvidácia základného princípu odborárskej práce, nezodpovedanými sú „stratené financie a chátrajúci odborársky majetok. Tradičné odbory sa rozpadajú. Práve kvôli dlhoročnej devalvácii odborov, postupnej likvidácii základných princípov odborárskej práce a to pomoci konkrétnym zamestnancom na pracovisku, nie pomoci sebe cez funkcie, vstúpili minulý rok na odborársku pôdu Moderné odbory Volkswagen (žalobca v rade 1/).

Žalovaný uverejnil na webovej lokalite R.:.G..G. dňa 07.09.2017 a na svojom blogu umiestnenom na webovej lokalite R.:.H..G..G. text pod názvom: „Starý produkt v novom obale chutí rovnako.“ Tento text (článok) bol ku dňu podania žalobného návrhu verejne prístupný na blogu žalovaného a žalovaný súčasne umiestnil aj odkaz na tento článok na webovej lokalite R.:.Q..X..G. Toto konto na sociálnej sieti facebook využíva na komunikáciu so svojimi členmi, ako aj s verejnosťou Základná organizácia odborového zväzu KOVO. Obsah článku zverejneného žalovaným bol takýto:

Som odborár. Som ním už niekoľko rokov, no aj napriek tomu som svojim spôsobom úplne nová odborárska krv. Vysvetlím prečo. S odborárskou problematikou sa potýkam celý život aj vďaka tomu, že už môj otec pôsobil ako dlhoročný odborár. Zapálenie sa pre vec a „otváranie si úst“ za tých menej smelých máme v krvi. A tak som sa po likvidácii a následnej konsolidácii základnej organizácie Odborového zväzu KOVO vo Volkswagene stal jej predsedom. Stal som sa ním ako úplne nový človek, ktorý sa postavil za silnú celoslovenskú značku, chrániacu práva a záujmy zamestnancov, ktorí hýbu touto ekonomickou v najsilnejších odvetviach už 25 rokov. No napriek tomu som nová odborárska krv. Stal som sa jej súčasťou v jednom z najsilnejších automobilových závodov, po tom, čo staré odbory zlyhali. Áno, to, čo hovorí pán Smolinský, šéf Moderných odborov, že odborári vo Volkswagene zlyhali je pravda - ale je to pravda iba potiaľ. Starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu zlyhali a preto prišli noví a modernejší. No nie sú to tí, ktorí si zmenili značku, logo odeli do farieb podobných jednej politickej strane. To je len marketing. Obalenie starého produktu do nového obalu. Všimli ste si, ako to robia komerčné značky? Urobia produktu nový obal, nahodia spoty, online reklamy, rádiové reklamy, PR články, stavajú značku. Starý produkt, ktorý musí byť dosť cool pre nových spotrebiteľov. Starí ľudia, staré spôsoby a staré klamstvá, obsah zostáva. Noví ľudia medzitým vytvorili nanovo, takpovediac na zelenej lúke Základnú organizáciu pod spoľahlivou značkou KOVO a ja som presvedčený rovnako ako u politikov, že nie modernizácia značky, ale výmena ľudí, ktorí sa neosvedčili, je jedinou možnou cestou k zmene a je tou cestou k modernizácii. Začali sme s kolegami náročnú prácu, je to tá ťažšia cesta a vôbec nie podporená marketingom, eventmi a koncertmi. Viem, že dôvera členov po tom všetkom, čo sa dialo, je narušená, mnohí si povedali, že úplne kašlú na odbory. Možno toto bolo cieľom tých moderných. Motivácia? Vytvorenie konkurencie KOVU za veľkého záujmu médií, čo sa dalo dosiahnuť len štrajkom? Osobná pomsta a nenaplnené ego? Peniaze? Prípadne vyšší záujem? To je vlastne jedno. Podujal som sa chrániť záujmy našich členov a to nielen súčasných, ale aj budúcich. Nie som človek, ktorý bude ticho sedieť a nechá kydať na seba, alebo svoju prácu. Som odborár. Som zvyknutý postaviť sa aj na barikády, aj do prvej línie ako predák. A ak niečo nemám rád, tak sú to klamstvá. A ak ich médiá nemajú problém rozširovať, lebo sa ani neunúvajú opýtať okrem „A“ aj na „B“, tak to „B“ kľudne poviem nahlas. Je mnoho vecí, ktoré neodzneli. A v mnohých zamestnancoch napríklad zatiaľ neodznela ani horkosť z niečo vyše štyroch pridaných percent namiesto očakávaných šestnástich.“

Tieto skutočnosti žalobcovia preukázali Notárskou zápisnicou č. N 515/2017, ktorú dňa 12.10.2017 spísala notárska N.. H. H.. Žalobcovia tvrdili, že týmto článkom došlo do zásahu ich práv na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasledovných Občianskeho zákonníka.

5. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä svojho života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavu osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy.

Podľa § 19b ods. 2 Občianskeho zákonníka pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby sa možno domáhať na súde, aby sa neoprávnený užívateľ zdržal jeho užívania a odstránil závadný stav; možno sa tiež domáhať primeraného zadosťučinenia, ktoré sa môže požadovať aj v peniazoch.

Podľa § 19b ods. 3 Občianskeho zákonníka odsek 2 platí primerane aj pre neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby.

Súd v prvej rade posudzoval primeranosť (proporcionalitu) záujmu na ochrane základného ľudského práva na slobodu prejavu v porovnaní s právom na ochranu osobnosti. Posudzoval, či bol rozsah (intenzita) zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcov v rovnováhe s uplatnením základného práva na slobodu prejavu.

Podľa článku 26 ods. 1 Ústavy SR slobodu prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa článku 26 ods. 2 Ústavy SR každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom, alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlačív nepodlieha povoločovaniu konaniu.

Podľa článku 19 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 4Cdo/212/2017 „Sloboda prejavu sa vzťahuje nielen na informácie, alebo myšlienky priaznivo prijímané, či považované za neškodné, alebo za bezvýznamné, ale aj na tie, ktoré zraňujú, šokujú, alebo znepokojujú a aj nadnesené a zveličujúce názory a že fyzické i právnické osoby majú v rámci slobody prejavu právo verejne vyslovovať svoje názory. Takúto realizáciu prejavu slobody slova si vyžaduje pluralizmus, znášateľnosť a veľkorysosť, bez ktorých by nebolo možné hovoriť o „demokratickej spoločnosti“.

Táto definícia prejavu slobody slova však neznamená, že občania, aj právnické osoby nemajú právo na ochranu osobnosti. Sloboda slova musí však rešpektovať právo občanov na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochrany mena. Pri posudzovaní uplatneného nároku na ochranu osobnosti je potrebné akceptovať, že predmetom ochrany cti podľa ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nemôžu byť menej závažné verbálne, alebo iné urážky; ďalšou nevyhnutnou podmienkou tejto ochrany je, aby bol zásah do práva na ochranu osobnosti objektívne spôsobilý privodiť takúto ujmu osobnosti. Citované ustanovenie Občianskeho zákonníka poskytuje ochranu proti takým konaniam, ktoré sa dotýkajú osobnosti občana tým, že znižujú jeho dôstojnosť, česť a vážnosť z hľadiska jeho vzťahu k spoluobčanom a ohrozujú jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti.

Pri posudzovaní žalovaného nároku súd vychádzal aj zo skutočnosti, že žalobca v rade 2/ F. G. a žalobkyňa v rade 3/ N. N. pracovali ako verejne činné osoby a vykonávali funkcie v starej odborovej organizácii a vykonávajú ich aj v novej odborovej organizácii. V Moderných odboroch Volkswagen žalobca v rade 2/ vykonáva funkciu predsedu a žalobkyňa v rade 3/ funkciu podpredsedu. Osoby verejne činné sú z titulu výkonu svojej funkcie povinné zniesť väčšiu mieru kritiky, ako ostatní občania. Z tohto dôvodu ako zásah do práv na ochranu ich osobnosti nemôže byť považovaná kritika, aj keď je istým spôsobom zveličená a nadsadená. Za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti nie je možné považovať takú kritiku, ktorá je pravdivá, alebo ktorá je do určitej miery nadnesená a zveličená, ak je podaná primeranou formou.

Súd skúmal, či hodnotiaci úsudok žalovaného, ktorý je v spornom článku, sa zakladá na pravdivých informáciách a či forma jeho prezentácie je primeraná okolnostiam a či zásah do práv nie je nevyhnutným sprievodným javom výkonu kritiky a uplatnenia práva na slobodu slova, alebo či jeho cieľom nie je len hanobenie a zneuctenie adresáta.

V prvej časti sporného článku žalovaný predstavuje seba ako odborára na správnom mieste. V ďalšom texte len vyslovuje súhlas s tým, čo povedal a zverejnil žalobca v rade 2 o tom, že odborári vo Volkswagene zlyhali. V ďalšom texte žalovaný udáva: „Starí odborári, ktorí urobili pokus vytunelovať základnú organizáciu, zlyhali a preto prišli noví a modernejší“. Kto sú to tí starí odborári nie je presne jasné. Väčšina členov starej odborovej organizácie prešla do novej odborovej organizácie (zo starej prešli aj niektorí funkcionári, napr. žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/). Nie je jasné ani to, kto urobil podľa autora pokus vytunelovať základnú organizáciu. Je možné predpokladať, že pokiaľ odbory riadne neplnia svoju funkciu, zodpovedajú za to funkcionári. Slovník slovenského jazyka slovo vytunelovať nepozná. Všeobecne pod tým názvom má na mysli také konanie, ktoré je formálne v súlade so zákonom, avšak na základe nevýhodných zmlúv znižuje majetok obchodnej spoločnosti, alebo organizácie a presúva ho do dispozície tým, ktorým nepatrí. Žalovaný neuviedol, že niekto vytuneloval odborovú organizáciu, ale to, že mal v úmysle tak urobiť. Žalobca očividne pri tejto formulácii vychádzal z nedôvery v prácu starej odborovej organizácie a jej funkcionárov. Narážky žalovaného na tunelovanie odborovej organizácie boli inšpirované šíriacimi sa informáciami o nedostatkoch v činnosti odborov. Niektorí členovia odborovej organizácie (nie žalovaný) sa sťažovali na tunelovanie a neehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami odborovej organizácie. Podozrenie z neehospodárneho nakladania s finančnými prostriedkami na základe tohto podnetu prešetrovala revízná

komisia odborovej organizácie, ako aj revízná komisia vyššieho odborového orgánu. Šetrením sa nezistili žiadne nedostatky. Správa o výsledkoch revízie hospodárenia bola obsahom rokovaní schôdzí odborov a bola všetkým odborárom známa.

Podozrenia z neoprávneného nakladania s finančnými prostriedkami starej odborovej organizácie vznikli aj v súvislosti s nákupom vianočných darčiekov pre členov odborovej organizácie v roku 2016 a v súvislosti s neoprávneným zadržovaním dokumentácie vrátane účtovníctva a odhlášok členov Základnej organizácie odborového zväzu KOVO (staré odbory). Z toho dôvodu na základe žaloby tejto odborovej organizácie príslušný súd neodkladným opatrením rozhodol, aby žalobca v rade 1/ túto dokumentáciu zložil do úschovy súdu. Toto konanie o vydanie dokumentácie je vedené pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 10C/169/2016.

Za týchto okolností je pochopiteľné, že žalobca si mohol myslieť a mohol mať podozrenie, že došlo k nehospodárnemu nakladaniu s finančnými prostriedkami odborovej organizácie a táto organizácia zlyhala. Z týchto dôvodov súd formu prezentácie kritiky žalovaného na hospodárenie odborov považuje za primeranú. Cieľom tejto kritiky v žiadnom prípade nebolo hanobenie, alebo zneuctenie odborovej organizácie. Žalovaný kritizuje predovšetkým starú odborovú organizáciu a nie žalobcu v rade 1/.

V ďalšom texte článku žalovaný kritizuje aj vznik novej odborovej organizácie (žalobca v rade 1/) a poukazuje na to, že podstatné je to, aby boli vymenení ľudia, ktorí sa neosvedčili. Túto kritiku nie je možné považovať za neprimeranú bez ohľadu na to, či táto kritika bola oprávnená, alebo nie. Faktom ostáva, že väčšina odborárov vstúpila do novej odborovej organizácie (žalobca v rade 1/) a v starej odborovej organizácii, ktorej v súčasnosti predsedá žalovaný, ostalo asi len 140 odborárov.

V ďalšom texte článku žalovaný provokuje a kladie si otázky. Tieto otázky a v nich skrytá kritika je zveličená. Táto kritika však nie je adresná. Mohla by sa však dotknúť žalobcu v rade 2/ a žalobkyne v rade 3/, pretože väčšina odborárov vie, že oni sú funkcionármi odborovej organizácie. Táto kritika a forma jej prezentácie nemôže byť považovaná za zásah do práv na ochranu osobnosti. Žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/ ako odboroví funkcionári musia počítať s kritikou a sú povinní zniesť vyššiu mieru kritiky, ako ostatní občania. Pokiaľ bola aj táto kritika zveličená a provokačná a žalobcov mohla uraziť, je potrebné takúto kritiku v rámci slobody slova akceptovať a nemôže sa jednať (aj vzhľadom na jej intenzitu) o zásah do práv na ochranu osobnosti.

Obsah sporného kritického článku aj napriek tomu, že obsahoval niektoré nadsadené a zveličené vyjadrenia, nezasiahol do práva na ochranu práv osobnosti takou intenzitou, aby si to vyžadovalo súdnu ochranu. Kritika uvedená v spornom článku nebola adresná a žalobcov sa priamo netýkala, aj keď väčšina odborárov, ostatných zamestnancov, ako aj zamestnávateľ predpokladali, voči komu kritika smeruje. Väčšina odborárov vie, že žalobca v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/ sú odborárskymi funkcionármi. Nie sú však jediní, ktorí za činnosť odborovej organizácie zodpovedajú. Podľa názoru súdu obsah článku neohrozil vážnosť a postavenie žalobcov v takom rozsahu, aby si to vyžadovalo súdnu ochranu. Kritiku žalovaného voči žalobcovi v rade 1/, ktorá nebola vyjadrená priamo, nie je možné považovať za zásah do dobrej povesti žalobcov v rade 1/ a nemohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do jeho dobrej povesti. Na adresu novovzniknutej odborovej organizácie sa žalovaný vyjadril v tom zmysle, že pri jej vzniku je podstatné vymeniť ľudí, ktorí sa neosvedčili. Táto kritika aj keď bola podaná inými trochu zveličenými výrazmi, nemohla v žiadnom prípade zasiahnuť do dobrej povesti novovzniknutej odborovej organizácie. Dôkazom je aj to, že temer všetci členovia starej odborovej organizácie prestúpili do nových odborov (Moderné odbory Volkswagen), pretože tejto organizácii zrejme dôverujú a dôverujú aj jej funkcionárom, to je aj žalobcovi v rade 2/ a žalobkyňi v rade 3/.

Pretože konaním žalovaného a to zverejnením jeho článku „Starý produkt v novom obale chutí rovnako“ nedošlo k zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcov, súd žalobu zamietol v plnom rozsahu.

Súd je presvedčený, že aj verejné prejednanie tohto prípadu bude mať preventívny význam a žalovaný bude pri svojej kritike vychádzať z pravdivých informácií a forma jeho prezentácie bude primeraná. Žalovaný má v rámci slobody prejavu právo verejne vyslovovať svoje názory a nemôže sa nechať odradiť.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 v spojení s § 262 Civilného sporového poriadku a žalovanému, ktorý úspešne bránil svoje právo, priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd osobitným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.